

ЗЛУКА ПОЛІЦІЇ, ПОЛІТИКІВ
І БАНДИТІВ У ШІКАГОВЕЛИКА ЛАВА ПРЯСИЖНИХ ПРО ПРИЧИНИ
ПОВЕНІ ЗЛОЧИНІВ.

ШІКАГО (Плюнос). — Версенева велика лав прясижних судів карного суду в своїм раторті за являє, що причиною повені злочинів у вісті Шікаго є злука між поліцією, політиками й бандами. Прясижні судді порадили судови зарплати спеціальне сілство, спеціально для сього полканико лавою прясижних судів.

Рівночасно прясижні підчеркують громадськку байдужість, без якої слава трієня не могла оперувати. Через цю байдужість місто тратить кожного року в грошах коло сто мільйонів доларів.

ПОЛЕМІКА МІЖ НЮЙОРСЬКИМИ ГУБЕРНАТОРСЬКИМИ КАНДИДАТАМИ.

НЮ ЙОРК. — Френклін Рузвельт, що досі є губернатором штету, прийняв від демократичної партії номінацію на кандидатуру на цей самий уряд на слідууючю кандиденію.

У своїй заяві з того приводу він критикує свого противника, республіканського кандидата Тотела, що Тотел не є таким „мокрим“, за якого він себе видає. Рузвельт заявляється за повне відкидання прогібоїші.

КУБАНСЬКИЙ КОНГРЕС СТЕРЕЖЕ ВІЙСКО.

ГАВАНА. — Кубанський сенат ухвалив домагання президента Куби, Мачада, щодо на весь час наближаючих виборів завітати кубанську конституцію та завести воєнне право в цілій Кубі.

Коли конгрес радив над цим висноком, війська стретили конгресу з усіх боків. Видно, президент Мачада сподівався, що населення може виступити проти цієї ухвали.

ВИКРАЛИ ЛІТАК НА СВОЮ ЗДОРОВУ ГОЛОВУ.

ПЛЕНФІЛД (Ню Джерсі). — 20-літній Джан Колер та 17-літній Томас Дейвис викрали з летничого поля Геллі сточий там від довшого часу без ужитку літак та виборили в ньому політати похід небеса. Літати вони до школи вчитися не ходили, але крутили все на летничому полі та думали, що й без навчання вони вже все знають, що треба знати про літання.

Що правда, їм удалося злетіти на висоту 70 стіп понад землю, але тут Колер, котрий кермував літаком, щось забув. Наслідком цього літак запорів носом у землю. Люди, що були на полі, кинулися до літака. Вони застали Колера неживим. Дейвис був сильно подрапанний. Його взяли до шпиталю. Він вийде звідти за кілька днів, але його зараз возьмуть до тюрни, обжалованого за крадіж літака та за вбивство товариша.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРОДУЦЕНТИ ПОЛЕМІЗУЮТЬ З КАРДИНАЛОМ.

НЮ ЙОРК. — Останнього четверга на зборах Цеху Католицьких Адвокатів виголосив ньюйорський кардинал Гейз промову, в котрій між іншим критикував остро ньюйорські театри. Говорив кардинал, що ньюйорська сцена як кишить від бруду, розуміється, морального бруду.

Проти цієї заяви виступили ньюйорські театральні продуценти. В своїй заяві продуценти кажуть, що коли кардинал хотів виступити проти яких не моральних вистав, то це він повинен був зробити поіменно, називаючи виразно, чоту шутка на його думку неморальна. Всякий чоловік повинен вистерігатися давати загальні осуди. Такі осуди не є ніколи справедливими. Усеї ньюйорської сцени не можна так осуджувати. В Ню Йорку є багато шук, яких ніхто не може нічого закінчити з моральною бідкою. Тому правда й, справедливості вимагають, щоби того рода заяв не давати.

Президент Цеху Драматичних Письменників теж видав остру відповідь на критику кардинала. Маж іншим звертає він увагу кардиналови, що коли між шутками, виставляючими на ньюйорській сцені, є деякі шутки, які хтось міг би назвати неморальними, то і між католицькими священниками є люди, яких певно теж можна назвати неморальними. Коли тепер кардиналови відібно на основі неморальності кількох шук осуджувати цілу ньюйорську сцену, то що сказав би кардинал, який театр поступив з кардинальською справедливостю та сказав, що ціла католицька церква така сама, як ті неморальні священники?

ОБХОДЯТЬ 109-НІ УРОДИНИ.

НЮ ЙОРК. — Мешканці міста Грент Сіті на Статен Айленді святкували врохисто 109-ті уродина „бабни“ Франсуа Левапресто. В святкованню уродина „бабни“ брали участь шкільні діти й різні заюмогові організації та клуби.

АМЕРИКАНЦІ ПРОСЯТЬ НА АМЕРИКСЬКУ ВИСТАВУ.

НЮ ЙОРК. — Судні приїхали два буюші ньюйорські міста Корк в Ірландії, щоби просити Американців хати на Амрикску Інтеграціональну Виставу, яка має відбутися там у 1932 році.

ВИБУХ БОМБІ В ПОЧТОВИМ ВОЗИ.

Підчас ладювання проти ім почтовий віз біля толового почтового уряду в Лондоні (Англія) в одному пакунку вибухла бомба. Поранено чотирох почтових робітників, але всі вони висталюються живими. Почтові детективи та детективи зі Скотленд ґарду почали переродити сілство.

Установлено, що пакункук прийшов до Лондону з Ірландії, з Бельфасту. Ще не з'ясовано точно, куди він був адресований: чи в помешканні імперської конференції, чи в корольовській Букінгемській дворці.

В МОНТРЕАЛІ УКРАДЕНО МУРОВАНИЙ БУДИНОК.

Всякім річчю люди крадуть, але слава за те, що десь украли мурований будинок, припала містові Монтреалу. Одноповерховий мурований будинок пропав там минулого літа. Властитель будинку прийшов спитують тіжжя позаякитися на свій будинок і можна уявити собі його здивування, коли будинок не застав. Поліція арештувала одного робітника Армандо Мінника, за крадіж будинку, але він уперся, що нічого про крадіж не знає.

БОРДЕНОВА РАДА В СПРАВІ МЕНШОСТЕЙ.

Сер Роберт Борден, буюшій прем'єр Канади, а тепер голова політичної комісії на зборах Ліги Націй у Женеві, від 20-го вересня раду європейських держав, як вони мають розв'язувати у себе питання національних меншостей. Він поставив їм Канаду за примір держави, що розв'язала в себе питання національних уменшостей. Сер Борден сказав: „Дайте меншостям уське конституційне і законне право, щоби на них не було ніякої тисни суми, а з другої сторони переконайте їх про потребу їх кооперації“.

Сер Роберт Борден говорив це представникам Німеччини, Польщі й інших держав, у яких відносини беззаставно заючюються з причини присутності в них чужих національних груп.

ПРОДАЮТЬ ВЕЖУ АЙФЛА.

Парижські хитруни наїшли якусь дуже багату, але ще більше нібишу жінку, якій запропонували продаж вежі Айфла. Тій дам так дуже подобався ця вежа, що вона стала шукати її власника. В тій дні вона написала кілька листів до міністерства публичних робіт, до міністерства війни, до магістрату Парижа й до президента республіки. Довийши час важко бою згаданим урядом переконати її, що вежа Айфла не є на продаж.

ВИБИВСТВО КОМУНІСТА В ПАРИЖІ.

В однім тютені в Парижі веплак 28-літній Польск комуніст Чаренський, чороний СРСР. Чи дитя до того тютені, який прийшов для російської еміграції і застрелив Чаренського в його кімнати. Одного з улюблених арештовано, а буюе буюшій російський старшина Яхвешев. Причини вбивства ще не встановлено, але париська преса полєзгаюла, на чобто Чаренський вбито тому, що він був агитом дити та агитуював між російською еміграцією.

КАНАДИННА КОМІСІЯ ПРИПОРУЧАЄ ЕМІГРАЦІЮ.

Корольська комісія для справ імміграції, назначена правительством Саскачевану, видала своє звітювання і в цій заявляється рішучо за дальшу імміграцію в цілі заселення Саскачевану. Настільки комісія бажає імміграції, що за являється за те, щоби провінція давала гроші на завершення місцевих людей назад на фарми, федеральне правительство видало більш суми на спонукування давніших Канадійців, щоби вертали до Канади й щоби правительство Великої Британії не шидало грошей на старання посольства відпущати людей у Саскачевані. Комісія переконана, що багато молодих людей покинуло фарми, а навіть, що цілі родини перенеслися до міст. Фармерська населення зменшилась і деякі муніципалітї ослабли. Тому потрібно скріпити фармерських громадян своєю імміграцією.

Комісія подає думку, щоби допустити іммігрантів, коли земля компанія назве поіменю якого бачає родина, що має готівкою 250 доларів і дасть гарантію, що поселенець не стане в слідууючих п'яти літах публичним титаром. Люде, що є фінансово здібні дати собі раду, не мали мати ніяких перепон. Комісія заявляється проти імміграції вибіркової. Вони спрарали вибіркової не воголованих за безробіття. Хоч позирно маємо на цілі орати при роботі на фармах, то не буюо нічого, що привязувало б їх до фармів і вони маршували тисячами до міст. Зате комісія за являється за імміграцію домашніх слухачів.

„САБОТАЖИСТИ“ В ДЕЛЯТИНІ.

У Делятині невідомо рука замала вивиску польського „Зайонку Стешенського“ та прибіжжя на мурах вивиску УВРО. Поліція тепер переродити ревізії у членів „Прогресів“ та у персонал українських кооператив. Між інших поліції підозрює, що винен у цьому кооператор Ярослав Козловський, та не дає йому спокою, наслідки нужди села.

НАСЛІДКИ НУЖДИ СЕЛА.

Рідкий випадок трапився в селі Утіхоничах, пов. Перемишляни. Середню заможний господар 1.5 трох задовжився.

В понеділок, 15 вересня ц. р., вибрався до Перемишляни, щоб позичити грошей та відікати менші довжки. А що грошей не міг дістати, тож заостерий гріш „задав хробака“. Коли дома жінка не похавала його поступку, він приніс з ліса (де мав завоювати) ружинню, щоби застрелити жінку. Але жінка, проучаючи людя, відішла до дочки, а Іван похався на ліжко, та замість переспати, застрелився.

ЩЕ ОДИН БУВШИЙ ПОСОЛ АРЕШТОВАНИЙ.

У Волоцлаву арештували буюшого посла Бетяжана (ППС). Йому закладють, що ухилився від військової служби підчас війни проти большевиків.

ПОЖЕЖІ.

У зв'язку з пожажками на фінансову Зайданову в Ко-стельниках (пов. Бучач) поліція арештувала двох місцевих дуютовників: Вас. Кузя та Ян. Ба-раня. При арештованих найбільші матеріали, що доказують їх участь у підпалі. До фінансера біля Вішня (пов. Золочин), як повідомляють „Газ. Пор.“, підпалено вночі шістьох людей. Вартівники стріляли до них, тож вони завернули. Два з них всеж таки вернулися до фінансера, а вартівники стріляли знову. Утіхонича відгужувався буюшій, що мусьтє фінансера спалити за 1919 р. У Трибуналі біля Козова (пов. Березань) агіторія столула за збіжжя Гісталии Коммуниста „Спект. Вес“ не було обале-Спект. Вес“ (нов. Бучач) двох місцевих людей кинуто через літ наївої таварки, на чоботі в бензин, на старті фінансера Ст. Баденя. Вартівники вогонь погасили. За відкочуючі підпалювачі стріляли безуспішно. В Яреччі вночі на 18 вересня вогоньюю люде хотіли підпалити підпалити дощину міську Малополюського Тевя Ролімового. Дістали, що дощину сїм реір, застримали підпалити а вони втекли. На місті підпалі діл фінансера зини.

ТИЦІДЕНТ У ТАЛІНІ.

Польські часисипи повідомляють про цікавий титидент, який зайшов в Естонію в місті Таліні в який відішлу звітням польського президента на його Раїлі „Польонія“ до Галині. Раїлім одного візничого корабля, котрий естив тоді в Таліні на якорі, сказав агітатору на шобот кораблю таварський хителюх і шару подертих цитинх. Зробив це з демонстраційних цілей. Звезошка поліції мусіла інтервенювати.

ХОТІЛИ ПІДПАЛИТИ ЛІМ-КАХІВСЬКИЙ ДІВРІЩЕ?

Польські газети повідомляють, нібито для 19. вересня ко-ло 9. години ввечерю був ви-далий замах на будинки лича-миського візничого двірця. В згаданий години почули ви-бух біля магазину „Песету“. Під дверима магазину наїшли розстріляну фінанку, а полуюа стало вже охоплювати сітну. Поліція і замишана служба на-чались ратувати магазин і по-відомляти вогню сторуку. Як сторожа приїхала, наїшли дру-гу фінанку з вибуховим мате-ріалом, біля вішня магазину. Поліція вже сілство.

ФЕРГОСОН ПРОТИ ЗМІНИ КОНСТИТУЦІЇ КАНАДИ.

Прем'єр провінції Оутеріо, Гавард Фергосон, писав до прем'єра Бенета листа, в котрім перестеріг його перед я-кимнебудь змінами конституції Канади. Зміни, на його думку, не сміють бути зроблені без перади та згоди сторін, які зазначили згоду на кон-федерацію. За Фергосоном обізвався в тім самим дусі заступник прем'єра Саскачевану, Макферсон.

НАСЛІДКИ НУЖДИ СЕЛА.

Рідкий випадок трапився в селі Утіхоничах, пов. Перемишляни. Середню заможний господар 1.5 трох задовжився. В понеділок, 15 вересня ц. р., вибрався до Перемишляни, щоб позичити грошей та відікати менші довжки. А що грошей не міг дістати, тож заостерий гріш „задав хробака“. Коли дома жінка не похавала його поступку, він приніс з ліса (де мав завоювати) ружинню, щоби застрелити жінку. Але жінка, проучаючи людя, відішла до дочки, а Іван похався на ліжко, та замість переспати, застрелився.

ЩЕ ОДИН БУВШИЙ ПОСОЛ АРЕШТОВАНИЙ.

У Волоцлаву арештували буюшого посла Бетяжана (ППС). Йому закладють, що ухилився від військової служби підчас війни проти большевиків.

ПОЖЕЖІ.

У зв'язку з пожажками на фінансову Зайданову в Ко-стельниках (пов. Бучач) поліція арештувала двох місцевих дуютовників: Вас. Кузя та Ян. Ба-раня. При арештованих найбільші матеріали, що доказують їх участь у підпалі. До фінансера біля Вішня (пов. Золочин), як повідомляють „Газ. Пор.“, підпалено вночі шістьох людей. Вартівники стріляли до них, тож вони завернули. Два з них всеж таки вернулися до фінансера, а вартівники стріляли знову. Утіхонича відгужувався буюшій, що мусьтє фінансера спалити за 1919 р. У Трибуналі біля Козова (пов. Березань) агіторія столула за збіжжя Гісталии Коммуниста „Спект. Вес“ не було обале-Спект. Вес“ (нов. Бучач) двох місцевих людей кинуто через літ наївої таварки, на чоботі в бензин, на старті фінансера Ст. Баденя. Вартівники вогонь погасили. За відкочуючі підпалювачі стріляли безуспішно. В Яреччі вночі на 18 вересня вогоньюю люде хотіли підпалити підпалити дощину міську Малополюського Тевя Ролімового. Дістали, що дощину сїм реір, застримали підпалити а вони втекли. На місті підпалі діл фінансера зини.

ТИЦІДЕНТ У ТАЛІНІ.

Польські часисипи повідомляють про цікавий титидент, який зайшов в Естонію в місті Таліні в який відішлу звітням польського президента на його Раїлі „Польонія“ до Галині. Раїлім одного візничого корабля, котрий естив тоді в Таліні на якорі, сказав агітатору на шобот кораблю таварський хителюх і шару подертих цитинх. Зробив це з демонстраційних цілей. Звезошка поліції мусіла інтервенювати.

БОЛЬШЕВИКИ РОЗСТРІЛЯЛИ ЗА ПІВ РОКУ 10,000 СЕЛЯН

ПОЧАЛАСЯ ХВИЛЯ НОВИХ МАСОВИХ АРЕШТІВ
СОЦІАЛІСТІВ, ФАХІВЦІВ ТА РОБІТНИЦТВА.

БЕРЛІН (Німеччина). — Закордонний комітет російської соціал-демократичної партії отогосив відозву до всіх стівчуваючих жертвам большевиського терору з закликком протестувати проти нової хвилі масових арештів у Росії соціалістів та інших, кого Сталін вважає ідеологічними противниками його експериментів. У тій відозві повідомляється, що від останньої зими большевики розстріляли більше як 10,000 селян за опозицію большевиській політиці у селах.

Таксамо розстріляли багато робітників різних фабрик, які виявили своє незадоволення з політикою Сталіна. Крім того кількостю тисяч людей відіслано на заслання в Сибір, на Солов'євські острови та в різні концентраційні табори. Тепер у цих таборах знаходиться 166,000 арештованих, яких большевики вважають противниками їх політики.

Останніми днями чекісти арештували 300 соціалістів, які довгі роки до революції працювали над поваленням царату. Між арештованими є визначні деревотолішні старі провідники соціал-демократичної та соціал-революційної партії. Серед них знаходяться також кілька буюшх близьких приятелів Леніна з часів, коли він жив на еміграції за межами Росії.

Крім соціалістів, яких Сталін вважає своїми ідеологічними противниками, знов арештовано кількох учених, радянських фаховців та буюшх старшин червоної армії, яких запліджено в правім ухилі. Хвиля нового масового терору й переслідування знову заліває радянщини.

РАДЯНСЬКІ ВОЄННІ КОРАБЛІ НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ.

МОСКВА (СССР). — Доказом того, що формується блок Росії, Німеччини, Італії та Туреччини, держав незадоволених Версальським миром, може бути те, що російські воєнні кораблі збираються відікати Туреччину та Італію. Це буде перший раз від 1878 року, коли з Чорного моря через пролив пройдуть російські воєнні судна, окрім ескадри Врангеля, яка пройшла пролив в 1920 році.

Цими днями з Севастополя має відіплати до портів Туреччини й Італії один російський кружак та два торпедовці. По дорозі вони загостять також до грецького порту Пірей.

МАНО УСТУПІТЬ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — В наслідок економічної кризи, яка особливо тяжко відбивається на хліборобстві, прем'єр-міністр Маню рішив уступити своє місце заступникови голови хліборобського блоку, міністрові Михайлечу.

НОВІ ЗАТРУДНЕННЯ МЕК ДОНАЛДА.

ЛОНДОН (Англія). — Імперська конференція представників метрополії та домінії підходить тепер до обговорення дуже драматичного питання про регулювання зовнішньої торгівлі британської імперії. Прем'єри домініяльних урядів, а особливо віденно-африканського, Геріот, виступають рішучо проти свободної торгівлі Британії й домагаються вироблення таких митних законів, які охоронили б інтереси доміній у їх імперській торгівлі в нутрі та з іншими державами.

Геріот грозить, що коли це питання не буде розв'язане задовольно для доміній, то віденно-африканська домінія на власну руку підпише торговельні договори з ріжкими державами, не зважаючи на загално-імперські інтереси. В той час мірчується з дономією Італійського короля, Джованно, що коли уряд погодиться на обмеження свободи зовнішньої торгівлі, то Сноуден негайно зрештєує свій своє становище, що викличе кризу в уряді Мек Доналда й навіть може розбити саму Партію Праці.

НАРЕШТІ КОРОЛЬ ЖЕНИТЬСЯ.

РИМ (Італія). — Прем'єр Муссоліні офіційно оголосив, що болгарський король Борис, який уже від довшого часу шукає собі нареченої, нарешті заручився з дономією Італійського короля Джованно. Борисови 36 років, а Джованні 23.

УРЯД ПІДТРИМУЄ БРІЯНА.

ПАРИЖ (Франція). — Відбулося дуже важке засідання французького кабінету міністрів, на якому Бріан зробив доповідь про своє діяльність на засіданнях Ліги Націй та про напрім дальшої закордонної політики. Це перше засідання міністрів після німецьких виборів і успіхів німецьких фашистів.

Уряд цілкомво одобрав політику Бріяна на майбутнє й висловив йому подяку за успішну працю в Женеві. Отже тепер треба вважати, що до певного часу припиняється розмови про зміну французького міністерства, які почалися в зв'язку з новою активністю Пуанкаре.

З УКРАЇНСЬКОГО
ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БОСТОН, МАСС.

„Українець нет в Європе, ані
тільки в Америці“.

Отак говорять Москалі та їх
посіпаки комуністи. Як уже
писалося в Свободі, на Бо-
стонській виставі з нагоди 300-
ліття заснування стейту була
архидея вистав народних ви-
робів. На тій виставі Українці
змішували одні Росіяну скиму-
ти зі себе українське убрання
і одягати інше. Тепер хоч
перевірити кілька цікавих
розмов з цією Росіяною.

До української будки прихо-
дило багато ріжних народів
оглядати її. Всі були зацікав-
лені красою наших виробів і
виставлявали своє заінтересо-
ваність красою українських на-
родних виробів. Підходили до
нашої будки також наші сусіди
на виставі, Росіяне, щоб огля-
нути її. Одного дня до нашої
будки прийшов чоловік та
жінка Росіянка, яку ми при-
пустили були зяяти з себе у-
країнське убрання. Чоловік
переступив усе й був зацікав-
лений красою наших виробів. На-
реши стільки своєю увагою на
одній зашпалі й зпитав, чи
самі пишавали одягу для цієї
вистави й чи сама вибрала її.
Я сказала, що так.

Тоді чоловік каже, що дійсно
гарно залька виглядає, але
воно не українська, а російська.
На це я запитала, що як же
воно може бути російським,
коли я прибрала її так, як я
сама зробила в Галичині, а ж
це Росіянка, а Українка. На
це той Росіянин замітив, що
власиво в Галичині жили
одні „Руські“. Тоді я його за-
питала, чи він прийшов поди-
влятися на виставу, чи обра-
ти мене. Він на це замітив, що
це зовсім не образа бути „Рус-
ським“.

Отже вивязалася між нами
дальша дискусія. Я йому ска-
зала, щоби він узяв до рук
історію та прочитав у ній до-
кладно, де жили Москалі, а
де жили Українці. Тоді він
запитав мене, якої історії
вважає. На це я йому відпові-
ла, що історія вивчалася ще в
часи, коли Галичина була під
Австрією, а тоді його пар-
башкоша не дуже то давав на-
уку своїм людям вважати, а то-
му Москалі й залишилися в ду-
рних капцанах, а одні з них
прийшли тепер учити мене.

Це вже не подобалося Мос-
калям. Жінка смикнула його
за рукав і обоє пішли геть від
нашої будки. Я думала, що
яке побудувався обидві і скоро
буду мати розмову зі своєю су-
сідакою. Але я помилилася. Ко-
ли за пару мити в вибілає з
будки, то стрінула там жінку
Московку, що вона дотримала
судило російську будку. Вона
курчала папіроску в коридорі.
Я думала пройти мимо неї, не
звертаючи уваги на неї, та вона
сама заціпила мене.

— Какай яи перваня — каже
мені.

— Я не розумію, що це зна-
чить, — відповіла.

— Ю ар вері нервоз, — каже
вона по англійськи. А далі ка-
же, що не можна так оскан-
далювати чоловіка, як це зро-
била я в тям, що питав мене
за ляльку.

— Якою мірою він мігся ме-

ні, такою й я йому відмірала! —
відповіла я. — Не Українці
перевіряли від нас пошту, а Мос-
калі перебрали від України.
— Раніше Українці й Моска-
лі були разом, а тепер поріж-
нилися. Ви думаете, що в Єв-
ропі є Українці. Вони є лише
в Америці, — говорила до ме-
не по московськи ця пані.

— Хіба ви не знаєте, що
богачи йшли й Польща стара-
ються тепер придушити Укра-
їну, — кажу.

— Я була в Європі. Була у
Варшаві та там ніхто не знає
нічого за Україну. Всі гово-
рять лише за „Руські“. Хіба
є ріжних розбіжників та в-
випутників називають Україн-
цями.

— Не думаете, — кажу, —
що ви мене засоромите тим,
що так Українців називають
Польки, бо для вас, „Руські“,
і для Польків одне слово У-
країна наганяє великий страх.
Для вас слово Україна все од-
но, що мє, поставлений про-
ти серця, який грозить війни
вас. Ви не думаете, що далі
будете панувати над Україною,
як панували 300 років при на-
р-башкоші. Тепер уже не ті
часи. — Не смейте душі живи!“

Далі в нас вивязалася ши-
рша полеміка розмова. Згада-
ли ми й Шевченка, якого ка-
тували московські царі. Згада-
ли, як Москалі грабували та ка-
тували за царських часів укра-
їнський народ і як вона тепер,
при більшовиках, зупиняється
над нашим народом та грабує
його й нищить фізично та еко-
номічно. Я казала, що ми віри-
мо, що скоро зникне з лиця
землі більшовицький гніт на
Україні й наші нація відомстят-
ся таке повнозвешення й зу-
пущання над них. Кров кличе до
неба о пмісту. Тоді Росіянка
бала боронити більшовиків,
бо, каже, що вони добро роб-
лять для народу й почала агі-
тувати за московських біль-
шовиків. Та тут підійшов я-
кийсь Американець і почав
розпитувати за виставу. Так і
не скінчилася Московка вихва-
люванням московського раю на
Україні, хоч він тепер і біль-
шовицький.

Марія Івашко.

ГЕЗЕЛТОН, ПА.

Концерт Артиста-Бандуриста
Емця.

Тут відбувся концерт укра-
їнського артиста-бандуриста
Емця. На концерті було при-
сутних слухачів поперх 700.
Концерт визначився своїм ар-
тистичним та матеріальним у-
спіхом. Люди були так захоп-
лені чудовою грою артиста, що
йому дозволено повторювати
деякі точки по кілька разів.
Місцеві американська газе-
та вмістила таку замітку про
концерт:

YEMETZ GREETED BY LARGE
CROWD.Recital as Presented at St.
Gabriel's Audience, Proved
to Be Brilliant Event.

The recital in St. Gabriel's
auditorium last night proved to
be a successful event. M. Vassy
Yemetz, the koba-banndorist
making his first appearance here
with the Ukrainian bandoura.

Prof. Yemetz enchanted his
audience with the bandoura, a 36
stringed instrument upon which
he ran up and down with brilliant
virtuosity and in mild strains.

plaintive, mournful and tender —
then, sometimes warning as of
an approach of battle, a hail of
shell-fire and again in bold and
gentle strains, he played until
finally it all sinks into the midst
of oblivion.

The „Merry Snowflakes“ and
the „Cossack“ were executed to
perfect satisfaction, the bandoura
resounding in silvery tones.

Mr. Yemetz is the first artist
in the realm of the renaissance
of this Ukrainian historical music.
As the first originator of koba-
bandoura orchestras, his fame
will be recorded in history.

This is his last appearance in
this country. He will make a
tour of Spain.

(The Plain Speaker, Hazleton,
Pa., Monday Afternoon,
September 29, 1930).

Місцевий.

ЯК МИ ПОМАГАМО РІДНОМУ
КРАЄВИ.

АЛЕНТАВН, ПА.

Дар любови для Рідного
Краю.

На пошук Українсько-Аме-
риканської Греко-Католицької
Дієцезії в органі „Дзвін“ зложи-
ли:

1. Горюхський Каюб в
Алентавн, Па., жертва на На-
ціональній Дім в Савойі \$25.00.

2. Парохів в Марголі Сіті,
Па., збірка в церкві на інвалідів
\$12.00.

3. Парохів в Лерейн, Огайо.
Зложили на рух свого пароха
о. Миколи Левницького сади-
уючі ченці Паравані і Параві-
ніки:

1. На повноцінній сироті:
Фратішкія Пінчура \$1.00; по
50 цт.: І. Пінчура, Анна Шу-
мало, Марія Кутайло, Марко
Козачко, Ксеня Сенів, Марія
Шимон, Анастасія Грущак, Б.
Фурдан і Домініка Гіт; по 25
цт.: Розалія Сикута, І. Дудак,
З. Долік, Енді Ендерсон, С.
Шемечек, Д. Бортничий, Н.
Сикута, Т. Козюпас, П. Янів,
Анна Салік, Анна Фурдан, Гр.
Смога, Рука Бобрицька, Слава
Трибунчик, Юлія Господар.

Разом \$9.25.

2. На Школоту Організа-
цію: по 50 цт.: І. Пінчура,
Анна Шумало, М. Янішин, А.
Коток, Гр. Янішин, Н. Кинал,
Т. Янік, Таня Савин, Б. Фу-
рдан і Домініка Гіт. Разом \$3.
Жертви від повисших місце-
востей в сумі \$51.25 відосла-
ла Українсько-Американська
Греко-Католицька Дієцезія до
Рідного Краю через Обеднан-
ня.

о. Йосиф Пелехонко,
Адміністратор.

НЮАРК, Н. ДЖ.

В неділю, дня 21. вересня ц.
Р., відбулося вішання Мико-
ли Мартинюка й Анни Мале-
хевич. Підчас весільної заба-
ви загалом за УВО громадяни М.
Глуханік і Теодор Дмитрів.
Жертвували на УВО: Урбан-
ський і Т. Дмитрів по \$1.00,
Пані Зеленська і п. Гр. Віда-
шок пішли поміж гостей з ка-
пелюхами і дрібними жертви-
ми збірли \$3.00. Разом \$5.00.
Гроші виставлено через Обедна-
ня для УВО.

В КОЖИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХА-
ТІ ПОВИНЕН НАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ВИКАЗ ЗБІРКИ

на фонди:

1. ФОНД СТИПЕНДИЙНІЙ ІМ. СЕМЕНА ЯДЛОВСЬКОГО
2. ПАМ'ЯТНИК НА ГРІБ Б. П. СЕМЕНА ЯДЛОВСЬКОГО
за серпень і вересень 1930 р.

Дітройт, Міш. Члени Тов. ім. Маркіана Шашкевича, від.
94 У. Н. С., зложили по \$2: Нило Войтович, Іван
Курчик, Василь Селідо, Осип Вінаровичий і Де-
вид Войтиний; по \$: Андрій Патра, Іван Забош-
кий і Іван Чайковський. Разом \$13.00.
Ню Йорк, Н. Д. Відділ У. Н. Союзу ч. 204, на пам'ятник 5.00

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЖЕРТВ

ІМ'Я І НАЗВИСКО	РАЗОМ	На Фонд Стипендії	На Пам'ятник
Тов. ім. М. Шашкевича, н.94	\$ 13.00	\$ 5.00	\$ 8.00
Відділ У. Н. С. ч. 204	5.00		5.00
Разом за серп. і верес.	\$ 18.00	\$ 5.00	\$ 13.00
Попередню оголошено	2,547.93	2,006.43	541.50
Остатє готівка з киш. верес.	\$ 2,565.93	\$ 2,011.43	\$ 554.50

М. Мурашко, голов. предс.
В. Левчик, голов. касієр. Р. Слободян, гол. фін. секретар.
УВАГА: При надсиланні дальших збірок просити вказувати, яку
суму призначається на кожну особу. Члени і „домей-орієнти“
треба вписувати на UKRAINIAN NAT'L ASSN, і надсилати: P. O.
BOX 76, JERSEY CITY, N. J.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ
НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА
зложених в серпні і вересні 1930.

Провіденс, Р. Ай. Члени Сестр. Любов, від. 177 У. Н. С.,
зложили по \$1: Александар Белев, Анна Мельник,
Гаврил Дучка, Янів, Гаврилюк, Ефросинія Нако-
пінська, Телія Олександрівна, Марія Кондатович, Катерина
на Рекрут, Ольга Андрич, Володимир Рекрут, Ана-
стасія Шевчук, Ксеня Рекрут, Михайло Олійник, Е-
міль Рекрут, Дмитро Рекрут, Лука Гумляк; по 50 цт.:
Андрій Гурин, Ефросинія Олійник, Василь Оніско,
Марта Середюк, Антоніна Паторська і Юлія
Музичук. Разом \$19.50.

Вудбайн, Н. Дж. Члени Бр. св. Миколая, від. 378 У. Н. С.,
зложили по \$1: Мико. Кузан і Василь Степанич. 2.00

Разом \$21.50

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінем липня 1930 остала \$48,416.39

Готівка з кінем вересня 1930 остала \$48,437.89

В. Левчик, гол. касієр. Р. Слободян, гол. фін. секр.

БІЗНЕСМЕНІ З НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

Маємо вже готову виставу СТІННИХ КАЛЕНДАРІВ на 1931 рік, котру
можете оглядати ввечір з 7 до 10 годин. Таких гарних ка-
лендарів, так великого розміру і низької ціни ще в Америці не було. Він
зроблений для всіх стіни календарів оглядаєтесь нашу виставу, а пере-
можете, про нас великий вибір і низькі ціни. Подивіться бізнесменів з
НЮ ЙОРКУ нехай знають, по чому ми привезли стінніх КАЛЕНДАРІВ
до Вашого магазину, а не тільки по інформації.

Приходьте або пишіть на адресу: 217—

UKRAINIAN BAZAAR,

179 EAST 4th ST., Betw. 1st and A Avenue, NEW YORK, N. Y.

ВЖЕ ВИСВІТЛЮЄТЬСЯ!

ВЖЕ ВИСВІТЛЮЄТЬСЯ!

„Kaim i Artem“

Кінематографічна вистава на основі займливої повісті Максима Горького
про доконого робітника Артема та про його велику боротьбу з жидівським
капіталом Каймом.

Того самого вечора „ЧУДО ЖОВІВ“, закончена драма

14th STREET & UNION SQUARE, NEW YORK CITY

Цим приступити. — Представлення безперервне.

ACME THEATRE,

КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН ПИТИ

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЧАЙ

Стольного Київського Князя

ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО

Маємо на складі також Чай Перлова, Кузнецов, Ун-
женіт і Косолапова.

Попитуєте агента. Добрі усяві.

M. P. KOSOLAROFF, 391 Central Park West,

New York, N. Y.

ДРУКАРНЯ

У. НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА“

випнює старанно, дешево і на час всілякі друкарські роботи як:

СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТИКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕСТАВ-

ЛЕННЯ, ПІСНІКИ І БАЛІ. ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВ

ПАПІРИ ДЛЯ БРАТІВ. ТОВАРИСТІ І СЕСТРИНИ

„СВОБОДА“

41-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

В АВСТРАЛІЇ МАЛО СЕЛИМ.

Міжарішні Коали Рос віся

подорожі по Австралії подав

огляди з цієї цікавої країни.

Одні з переселивців чинили в

Австралії: там де Австралія

дівалася від володіння білої

людини (головно на південно-

східним побережжя), там вона

„переселивцями“. Довели

там на протязі трьох генерацій

до того, що дика людина ав-

стралійська джунглі, бумени,

щодісно сім борючись з приго-

дою, стала суцільною оди-
нкою, що радо працює з інши-

ми.

Австралієць став новоче-
людою, найвищою расою

Він здоровий, фізично

вигрунтований, любить страшно

спорт, настільки демокра-
тично. Хоча багато іст., малопрацювати, має не багато ду-
ховних потреб і не дуже жи-вляється самото. Тому, що Ав-
стралієць є безперерпним пред-
ставником півні. цивілізації, я-
сно є, що його тягне передо-
сім до міст. Тому майже двітреті Австралійців живуть по
містках.

Міста зростають. За останніх

50 літ населення подвоїлося,
головно за користь міст, анаселення сіл не лише пропор-
ційно, але й безоглядно зма-
лоало. Нині жне 43% насе-
лення найбільших міст.

У Мельбурні, столиці

стейту Вікторія, жне майже
54% населення того стейту.

Тісі гірше є в півд. Австралії.

де в місті Аделаїда жне 55%

всього населення. Австралія

має взагалі 6 мільйонів насе-
ленців, з того є дві мільйони

міст.

Це пересування відношення

між міським і сільським на-
селенням не є вислідом силь-
ного упрощення країни.Промислові робітники є ли-
ше 7 процент населення.

Причиною того є типова

для Австралії нехтіти жити

на селі. Де лише віддалені на-
селення можуть позбавитиадміністрації своїм дивом з-
міста. Себто саме жне в місті,
а він сам що дня рано їде ви-
дому до господарства. Це мо-
жливе є, самосамому, лише при
австралійським способі госпо-
дарювання, де до роботи не
вживають звітрат, а лише ма-
шини. Так як селяни, так же
мало є в Австралії сіл. У ко-
жді рільній окрузі є майдан із
церквою, школою, готелями,
крамляницями та гаражами. Та-
кий майдан, хочби найменший,
попразді є містом, а не селом.
Лише розміром, а не характе-
ристичними прикметами, ріж-
няють від великого міста.Отже в цілій Австралії є тя-
до міста. Із тих, хочбимали менше заробітку, або й
нічого. В містах повстає без-
хосесний людський баялет.Дуже сильно розбудований ад-
міністративний апарат, забо-
гато лікарів, адвокатів, інжи-
нів, купців, торговців, посе-
редників — творять матеріал
мало продуктивний. У містах є
кадри безробітних.

Продукуюча класа, так як і

тому 50 літ, складається з
рільних господарів, із годів-
чих худоби, трох з людей,
що працюють у промислі та
принципи. Ця невеличка чи-
сельно скількись мусить існує
не лише вижити, а ще й да-
вати про ті, щоби вдержати їх
на такім високім суспільнім
шаблі, як мало деінде в світі.

Та всеж такі до напруження

господарських чи суспільних
відносин в Австралії всеодно
є дуже далеко. Це тому, що з
землі, яка деінде мусить би
вживатися. Принаймненне 60
мільйонів людей, тут удержує-
ється лише 6 мільйонів людей.

Совісн.

Випр: А чи даєть такому

чоловікові порозки на станні

точно в даний годині?

Жінка: Але, пане доктор, ви

не знаєте, якою чоловіком. Я

ро дуже такжодобудити, коли

приїжджає до сніть в ті го-
дині!

ПРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОПРЯГО У ДУХЕ НАШОГО

попору істий істий істий істий

сати, відості Шини, істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий

істий істий істий істий істий